

Brinje, 19. ožujka 1935. – Zagreb, 1. veljače 2022.

Prof. dr. sc. Ljerka Duić

Napustila nas je profesorica Duić. Otišla je tiho i dostojanstveno, upravo onako kako je i živjela. Profesorica nas je već dugo pripremala na ovaj očekivani put, kako bi sama to znala reći, prostranstvima svemira. Uvjeravala nas je da je to prirodno i da to moramo prihvatiti kao što je prihvatila i ona sama. Svejedno, tek sad kad je zaista otišla, postao sam svjestan gubitka i praznine koju je njezin odlazak ostavio za sobom. Shvatio sam koliko mi je značilo druženje s njom, razgovori o znanstvenim i neznanstvenim temama i njezina gotovo bezuvjetna podrška u svim

mojim aktivnostima. Bila je važan dio mog života i na njega ostavila neizbrisiv trag.

Profesorica Duić maturirala je u klasičnoj gimnaziji u Zagrebu 1954., diplomirala je 1960. na Tehnološkome fakultetu u Zagrebu te 1964. doktorirala tezom "Studij mehanizma elektrokemijske redukcije četverovalentnog germanija" na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu, gdje je od 1960. radila kao asistent, od 1968. kao docent, od 1975. kao izvanredni te od 1988. kao redoviti profesor sve do umirovljenja 2005. godine. Na istom je fakultetu u više navrata obavljala dužnost predstojnika Zavoda za elektrokemiju. Više puta boravila je na stručnom usavršavanju u SAD-u i Kanadi i to na postdoktorskom studiju na University of Pennsylvania u Philadelphiji (1965. – 67.), potom kao gostujući znanstvenik na New York University (1969. – 71.) i na University of Ottawa (1979./80.). Bila je predstojnica Zavoda za elektrokemiju (1982., 1992. – 94., 1997. – 99.), starješina Kemijsko-tehnološkog odsjeka (1972. – 73.) i prodekanica Fakulteta (1975. – 77.). Bila je prvi prodekan ženskog spola na Sveučilištu u Zagrebu u povijesti ovih prostora.

Profesorica Duić bila je cijenjena profesorica Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, koja je obrazovala i odgojila generacije i generacije studenata. Predavala je više različitih kolegija uključujući Organsku elektrokemiju, Elektrokemijsku konverziju energije, Odabrana poglavlja elektrokemije itd. Njezina topla osobnost i prijateljski odnos prema svima otvarao je vrata studentima da joj bez ustručavanja pristupe i potraže savjet za rješavanje stručnih problema, ali isto tako i svojih životnih situacija i izazova. Profesorica Duić je svakog rado primila, pozorno saslušala te podržala savjetom ili pomogla na sve druge načine kako je mogla.

Bila je vrsna znanstvenica prepoznata i priznata u svjetskim znanstvenim krugovima. Znanstveno se bavila elektrokemijom i bioelektrokemijom. Sredinom 80-ih godina prošlog stoljeća pokreće istraživanja na području električki vodljivih polimera. Kemija i inženjerstvo električki vodljivih polimera u to je doba bilo tek na početku razvoja i znanja koja je profesorica Duić ugradila u razumijevanje mehanizma kemijske/elektrokemijske sinteze vodljivih polimera, njihovih fizikalno-kemijskih svojstava te primjene

u elektrokatalizi, zaštiti metala od korozije te kao aktivnih materijala u elektrokemijskim spremnicima energije, predstavljaju temelj za sadašnji i budući razvoj ove klase materijala u znanosti, tehnologiji i medicini.

U svakom pogledu bila je posebna osoba. Imala je vrlo nježnu, ali i čvrstu osobnost. Držala se svojih principa i etičkih normi od kojih nikad nije odstupala. Nikad nije tajila što misli o određenom problemu, situaciji i bez dlake na jeziku otvoreno je kritizirala sve pojave, događaje u društvu, ali i ljude i tu nije bilo selekcije. Ali, nekako, ne poznajem osobu koju je njezina kritika uvrijedila ili pogodila. Svi su takvu kritiku doživljavali kao svojevrsan motiv ili poticaj za svoje daljnje napredovanje i razvoj. Nesebično je pomagala svakome.

U svojem dugogodišnjem radu na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije ugradila je sebe u temelje Fakulteta kakvim ga poznamo danas. Posebno se to odnosi na Zavod za elektrokemiju, u kojem je djelovala tijekom cijele svoje stručne i znanstvene karijere i u kojem je ostavila neizbrisiv trag. Njezina ostavština prisutna je danas kroz znanje koje nam je dala te ostvarivanje etičkih i moralnih normi koje su bile na istaknutom mjestu u djelovanju na Fakultetu, ali i izvan njega. Ona ostaje i dalje živjeti kao dio mene i kao dio Fakulteta.

Nakon odlaska u mirovinu bila je vrlo aktivna u znanosti i na Fakultetu. Posvećivala je vrijeme radu na znanstvenim projektima. Jedan dio vremena posvetila je i svojoj ljubavi – književnosti i poeziji. Bavila se prevodenjem nekih od najvećih naslova svjetske književnosti, naročito iz područja filozofije. Pisala je i pjesme za koje je bila višestruko nagrađivana.

Ljerka, kako je profesorica Duić zahtijevala da je zovemo, uživala se ceremonijalnih govora i protokolarnih obveza. Posebna, kakva je bila, nije htjela opterećivati nikog s govorima na

Slika 1 – Profesorica Ljerka Duić na proslavi 70. obljetnice Kemijsko-tehnološkog studija (1989. godina) u društvu profesorice Marije Kaštelan Macan (okrenuta leđima), profesora Darka Skansija, dr. Krunoslava Kovačevića i profesora Ivica Šterna (s lijeva na desno).

svojem oproštaju te je za tu priliku priredila jedan vlastiti tekst i jednu vlastitu pjesmu. Stoga za kraj ovog teksta prilažem upravo te tekstove uz najnježnije pozdrave koje joj mogu s ovog mjesta uputiti.

PITANJE

Pitam se, pitam, što u ovim godinama još motivira čovjeka da u bilo čemu ustraje? Sigurno postoji mnogo odgovora na to pitanje. No, kao prvo čini mi se da je to radoznalost. U stvari, ne prođe niti jedan dan a da ne doznam nešto novo, neku novu dimenziju – možda nedokučivu, ali koja me vuče da razmišljam o beskonačnim svemirima u nama i oko nas.

Svjesna sam toga da se približavam “odlasku u novo agregatno stanje” i to me ni malo ne plaši, pa čak niti ne uzbuđuje. To je naprosto prirodno! Ipak mi je žao – ne znam je li to prava riječ – što mi još tako puno toga ostaje nerazjašnjeno. Divno je koliko smo u mojem životnom vijeku saznali o beskrajnom Svemiru, divno je koliko smo saznali o milijardama “ciglica” koje čine naš DNK, oblikuju nas i naš razvoj. Ali da li će se ikad doznati što oblikuje naše misli, što je to što omogućuje naš mozgovni “hard disc” da pamti, da kreira, da izmišlja, da prosuđuje, da pati, da voli, da mrzi?

Još je Lavoisier ustanovio da se ništa ne gubi. Potom smo spoznali da tvar prelazi u energiju – energija u tvar! A u što prelazi misao? Misao mora biti oblik energije. Einstein nam je otvorio puteve u poznavanju i razumijevanju svijeta, Stephen Hawking nas uveo dalje u Vrijeme i Svemir, Francis Collins je otkrio genome “ciglice”, ali što je to MISAO? I kamo nestaje sve to spremljeno u našem “hard disku”?

U stvari, ne vjerujem da nestaje. U prirodi se ništa ne gubi. Moraju postojati neke “antene” koje pokupe taj oblik energije i koji “kola” negdje po Svemiru. Sigurna sam, ako prije toga čovječanstvo samo sebe ne uništi, da će se otkriti za sada još nepoznat oblik energije koji je “rezervoar” onog što religije zovu “duša”. Misaona energija, raznih nivoa i sposobnosti.

Za moj oproštaj od ovog Svijeta par Puškinovih stihova:

*“Uvijek će biti k'o što je bivalo,
Takav je od davnine bijeli svijet,
Učenih mnogo – pametnih malo,
Znanaca hrpa – prijatelja ni za lijek.”*

Sve u svemu, živjela sam bogat i sadržajan život – prepun radosti i tuge. Ali, hvala svima koji su ga obogatili.

Ljerka Duić

Slika 2 – Profesorica Ljerka Duić i profesor Marin Hraste dodjeljuju nagrade povodom proslave 70. obljetnice Kemijsko-tehnološkog studija

DRAGI MOJ TATA

*Eto i ljeto stiže
i ja sam za jedno
godišnje doba bliže
susretu s tobom
mamom i Zdenom
s dečkima mojim
i mojom Nenom.*

*No još će nešto
vremena proći
prije nego li
ja ću moći
da stisnem ti ruku
i sjednem uz tebe
da pričamo opet
sitne brige dnevne.*

*Eto, baš sam neka
skitnica prava
pa me nema k tebi
ni ovog dragog dana
da bar ti u par riječi
kažem sve što ti želim
da te bar za Rodendan
tvoj razveselim.*

*Ipak, ti znaš dragi tata
da svakog dana
moje misli hrle
preko oceana
i da svaka od njih
hoće da te razveseli
i da ti kaže
uvijek ispočetka
da te neizmjereno voli
-mangup stari*

Tvoja Ljerka.